

دومین دیدار هفته جاری ظریف و کری / بررسی روش های درست اجرا و دستیابی به منافع برجام

محمدجواد ظریف و جان کری وزیران خارجه ایران و آمریکا پس از دیدار روز سه شنبه که هر دو از آن ابراز رضایت کردند، بار دیگر روز جمعه در نیویورک با یکدیگر در باره برجام و اتخاذ تدابیر لازم در تسریع روند اجرای آن دیدار و گفت و گو می کنند.

محمدجواد ظریف و جان کری وزیران خارجه ایران و آمریکا پس از دیدار روز سه شنبه که هر دو از آن ابراز رضایت کردند، بار دیگر روز جمعه در نیویورک با یکدیگر در باره برجام و اتخاذ تدابیر لازم در تسریع روند اجرای آن دیدار و گفت و گو می کنند.

ظریف و کری پس از دیدار حدود سه ساعته روز سه شنبه گذشته گفتند که محور اصلی این گفت و گوها نحوه اجرای درست برجام بوده است به صورتی که طرفین به منافعی مورد نظر دست یابند.

محمدجواد ظریف روز دوشنبه گذشته برای شرکت در نشست توسعه پایدار و امضای تعهدات کنوانسیون تغییرات آب و هوا به نیویورک سفر کرده است و دیدار با کری و گفت و گو در زمینه برجام نیز در حاشیه این اجلاس در دستور کار قرار گرفت. پس از گذشت سه ماه از اجرای برجام اینک برخی کارشناسان معتقدند که روند اجرای توافق با ابهامات و پیچیدگی هایی رو به رو است که از جمله آن می توان به مسأله رابطه بانک ها و مؤسسات مالی کشورهای اروپایی با تهران نام برد و لذا برای حل آن هنوز باید بین طرفین اصلی یعنی آمریکا، ایران و اتحادیه اروپا گفت و گو و رایزنی شود.

در طول سال های گذشته آمریکایی ها یک مجموعه مقررات و موانعی برای مؤسسات مالی و بانک ها در زمینه روابط با تهران وضع کردند که عبور از آن، مجازات های شدید و جریمه هایی سنگینی را در پی داشت اما اکنون با توافق هسته ای باید این مقررات لغو و نگرانی های بانک های خارجی (اروپایی و آسیایی) رفع شود و به گفته ایران همه مؤسساتی که از این مقررات در گذشته خسارت دیده اند، اطمینان حاصل کنند که در آینده خسارت نخواهند دید.

بانک های خارجی خواهان این هستند که واشنگتن نوع مبادلات قانونی با ایران را مشخص سازد و لذا اجرای توافق هسته ای، آمریکا را ملزم می سازد به مؤسسات مالی اروپایی اجازه دهد برای تعامل با ایران، اطمینان و آرامش خاطر داشته باشند؛ به عبارت دیگر واشنگتن برای دیگر بانک ها مزاحمت ایجاد نکند و ایران روی این مسأله به عنوان یکی از اصول توافق اصرار دارد. اصرار ایران بر رفع مزاحمت و موانع آمریکا برای بانک ها و مؤسسات مالی دیگر کشورها از سوی برخی، تمایل و خواسته تهران برای دسترسی به بانک ها و مؤسسات مالی آمریکا به عبارتی رابطه اقتصادی با واشنگتن تعبیر شده است که از سوی رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان به صراحت به این گمانه ها پاسخ داده شد.

ظریف، برخی گمانه ها مبنی بر این که ایران در زمان حاضر خواستار دستیابی به نظام مالی آمریکا به عنوان بخشی از توافق هسته ای است، رد کرد و گفت: ما دنبال این نبوده ایم که با آمریکا ارتباط اقتصادی داشته باشیم؛ ضمن آن که ما منعی هم برای ارتباط سالم اقتصادی با آمریکا نداریم اما آمریکایی ها مشکلاتی در مصوبات کنگره شان دارند. این سخن صریح ظریف است که به این گمانه ها داده شد.

خواسته ایران که آمریکا آن را حق می داند، این است که برجام بر اساس توافقات اجرا شود و کاخ سفید موظف است که تعهدات خود را در زمینه همکاری بانکی اجرا کند. آمریکایی گفته اند که تسهیل مقررات تحریم ایران که در مسائلی غیرمرتبط با برنامه اتمی ایران وضع شده، مد نظر قرار داده اند تا شاید امکان انجام معاملات دلاری میان ایران و بانک های غیرآمریکایی ممکن شود.

با این حال اعضای کنگره بشدت با اعطای هرگونه امتیازی در این زمینه به ایران مخالفت کرده اند.

همچنین وزارت خزانه داری آمریکا مدعی است که کاخ سفید به شرایط مندرج در برجام عمل کرده است و در این راستا گام برداشته؛ تهران می گوید که این گام ها کافی نیست.

در همین راستا 'ولی الله سیف' رئیس بانک مرکزی ایران هم در سفر هفته گذشته خود به واشنگتن که برای شرکت در نشست صندوق بین المللی پول انجام شده بود، از دولت آمریکا خواست برای تشویق بانک های بین المللی برای معامله با ایران و همین طور تسهیل دسترسی ایران به مؤسسات مالی آمریکا، بیشتر تلاش کند.

کری و ظریف در دیدار قبلی (روز سه شنبه) توافق کردند که به کار در این زمینه ادامه دهند و در دیدار روز جمعه بار دیگر بررسی کنند؛ بهترین راه اعمال تدابیر لازم چیست تا اطمینان بر روند اجرای برجام حاصل شود.

اینک پرسش این است که آیا آمریکا می تواند تعهدات خود را به شکلی ایفا کند که جمهوری اسلامی در عمل از برجام بهره مند شود و موانع رابطه بانک ها و مؤسسات مالی و دسترسی بانک ها ایران به نظام مالی بین المللی رفع شوند؛ پاسخ این پرسش باید در گفت و گوهای وزیران خارجه ایران و آمریکا روشن شود.

باربارا سلاوین کارشناس ارشد اندیشکده آمریکایی آتلانتیک معتقد است که این موضوع و همچنین دسترسی ایران به نظام مالی آمریکا و یا دست کم ایجاد تسهیلاتی برای استفاده ایران از دوربرگردان ها هم اکنون میان مسئولان دو کشور مورد بحث و بررسی قرار دارد و این موضوعی است که خواه و ناخواه در نهایت راه حلی برای آن پیدا خواهد شد.

جان کربی سخنگوی وزارت خارجه پنجشنبه در نشست روزانه اش با خبرنگاران درخصوص این دیدار، گفت: من کاملاً انتظار دارم که آنها به مذاکره در باره فرایند کاهش تحریم ها و حد و اندازه ای که بانک های خارجی و داخلی و همچنین مؤسسات داخلی و خارجی در حال ارزیابی گزینه هایشان طبق برجام هستند، ادامه دهند.

جمهوری اسلامی ایران رفع این مشکل را جزء تعهدات امریکا می داند و رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان نیز تأکید کرد که مقام های آمریکایی باید در تضمین دهی به کشورهای دیگر درخصوص امکان تجارت در ایران بدون پذیرش خطر مجازات از سوی آمریکا، «بسیار فعالانه تر» عمل کنند.